

(Ф 03.02 – 110)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний авіаційний університет

Факультет економіки та бізнес-адміністрування

Кафедра фінансів, обліку та оподаткування

УЗГОДЖЕНО
В.о. декана ФЕБА

Світлана ПЕТРОВСЬКА
«15» 12 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи

Анатолій ІОЛУХІН
«26» 12 2023 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Облік та контроль цільового фінансування»

Освітньо-професійна програма: «Облік і аудит»

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	7	120/4.0	34	17	-	69	-	-	Диф.залик-7с

Індекс: НБ-6-071/21-3.12

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	5
2. Програма навчальної дисципліни	6
2.1. Зміст навчальної дисципліни	6
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	6
2.3. Тематичний план	9
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	10
3.1. Методи навчання	10
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	10
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет	11
4. Рейтингова система оцінювання набутих здобувачем вищої освіти знань та вмінь	12

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Облік та контроль цільового фінансування»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.09-01-2023
		Стор. 4 із 13	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Облік та контроль цільового фінансування» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівців в галузі управління та адміністрування.

Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти базових теоретичних знань та практичних навичок обліку та контролю цільового фінансування.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- дослідження сутності цільового фінансування та його класифікації;
- вивчення нормативно-правових основ регулювання обліку та контролю цільового фінансування;
- вивчення особливостей міжнародного досвіду обліку та контролю цільового фінансування;
- дослідження специфіки обліку та контролю цільового фінансування та цільових надходжень;
- набуття навичок складання первинних документів та звітності підприємствах з цільового фінансування.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

ПРН 3. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

ПРН 5. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПРН 6. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

ПРН 13. Усвідомлювати особливості функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання та демонструвати розуміння їх ринкового позиціонування.

ПРН 17. Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.

Система менеджменту якості.
Робоча програма
навчальної дисципліни
«Облік та контроль цільового
фінансування»

Шифр
документа

СМЯНАУ
РП 11.01.09–01–2023

Стор. 5 із 13

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

ІК 1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

ЗК 1. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 3. Здатність працювати в команді.

ЗК 4. Здатність працювати автономно.

ЗК 8. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ФК3. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.

ФК 9. Здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування.

ФК 11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як «Господарське право», «Основи функціонування економіки на мікро-, макро-, та мезо рівнях», «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання», «Фінансовий облік I», «Фінансовий облік II», та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: «Інформаційні системи в обліку, аналізі та аудиті», «Аудит».

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модуля, а саме:

– навчального модуля № 1 «**Особливості обліку та контролю цільового фінансування**», який є логічно завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якого передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля

Модуль № 1 «Особливості обліку та контролю цільового фінансування та цільових надходжень».

Інтегровані вимоги модуля №1:

Знати:

- сутність та класифікацію цільового фінансування;
- особливості міжнародної практики обліку та контролю цільового фінансування;
- порядок обліку та контролю компенсації витрат на оплату праці в умовах воєнного стану;
- порядок обліку та контролю грантової та гуманітарної допомоги;
- особливості обліку та контролю неприбуткових організацій.

Вміти:

- володіти методикою обліку цільового фінансування та цільових надходжень;
- вирішувати завдання різних видів складності щодо особливостей оподаткування цільового фінансування;
- здійснювати синтетичний та аналітичний облік гуманітарної допомоги;
- організовувати облік у неприбуткових організаціях;
- складати звітність неприбуткових організацій.

Тема 1. Цільове фінансування як економічна категорія.

Сутність джерел фінансування. Державне фінансування підприємств як невід'ємна складова відтворення капіталу. Поняття «цільове фінансування» та «цільові надходження». Нормативне забезпечення організації обліку залученого капіталу та цільового фінансування. Види цільового фінансування з державного бюджету.

Тема 2. Сутність та класифікація державних цільових програм.

Характеристика субсидій, субвенцій, дотацій як видів асигнувань з бюджету. Джерела фінансування державних цільових програм. Основна класифікація джерел фінансування державних цільових програм. Кредитні джерела фінансування державних цільових програм. Принципи обліку операцій з отримання цільового фінансування.

Тема 3. Міжнародна практика обліку та контролю цільового фінансування.

Міжнародний досвід обліку залученого капіталу та цільового фінансування. Порядок та розкриття інформації про державну допомогу у фінансовій звітності за міжнародними стандартами.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Облік та контроль цільового фінансування»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.09–01–2023
		Стор. 7 із 163	

Особливості обліку грантів за міжнародними стандартами. Державні гранти, пов'язані з активами, доходами та гранти у складі власного капіталу. Зарубіжний досвід планування державного бюджету. Напрями фінансування коштів державного бюджету у зарубіжних країнах.

Тема 4. Організаційні аспекти обліку цільового фінансування.

Відображення інформації про цільове фінансування в обліковій політиці підприємства. Документальне оформлення облікової політики. Графік документообігу документів щодо обліку цільового фінансування. Основні питання організації обліку цільових надходжень та цільового фінансування. Особливості синтетичного обліку цільового фінансування.

Тема 5. Облік та контроль компенсації витрат на оплату праці в умовах воєнного стану, окремих видів економічної діяльності.

Цільове фінансування для надання компенсації за працевлаштування внутрішньо переміщених осіб. Документальне оформлення отримання компенсації витрат на оплату праці в умовах воєнного стану. Бухгалтерський облік компенсації витрат на оплату праці внутрішньо переміщених осіб. Особливості відображення доходів від цільового фінансування на рахунках бухгалтерського обліку. Цільове фінансування для аграріїв та харчової промисловості.

Тема 6. Особливості обліку та контролю грантової допомоги.

Гранти як різновид цільового фінансування. Особливості отримання грантів. Основні грантові програми в умовах воєнного стану. Безповоротна фінансова допомога для проектів подвійного призначення. Етапи конкурсного відбору претендентів.

Тема 7. Облік та контроль цільового фінансування капітальних інвестицій та коштів, вивільнених від оподаткування податком на прибуток.

Облік та контроль коштів, які вивільнені від оподаткування податком на прибуток. Склад коштів, вивільнених від оподаткування у зв'язку з наданням пільг із податку на прибуток.

Відповідальність за нецільове використання коштів. Відображення у бухгалтерському обліку вивільнених від оподаткування коштів. Цільове фінансування капітальних інвестицій. Капітальні трансферти. Відображення капітальних трансфертів у системі бухгалтерського обліку.

Тема 8. Особливості обліку гуманітарної допомоги.

Сутність та призначення гуманітарної допомоги. Безповоротна фінансова допомога та допомога у натуральній формі як об'єкти гуманітарної допомоги. Отримувачі гуманітарної допомоги. Документальне оформлення руху гуманітарної допомоги. Особливості первинного обліку гуманітарної допомоги. Порядок обліку гуманітарної допомоги.

Тема 9. Оподаткування та контроль гуманітарної допомоги.

Оподаткування гуманітарної допомоги. Особливості обліку та оподаткування доходів неприбуткових організацій. Особливості оподаткування ПДВ операцій з надання благодійної допомоги. Відповідальність за нецільове використання гуманітарної допомоги.

Тема 10. Особливості організації діяльності та обліку неприбуткових організацій.

Організація бухгалтерського обліку та контролю господарської діяльності об'єднання співвласників багатоквартирних будинків. Основні функції неприбуткових організацій. Ключові аспекти облікової політики неприбуткових організацій. Особливості бухгалтерського обліку в ОСББ. Склад доходів ОСББ.

Тема 11. Особливості обліку окремих операцій об'єднання співвласників багатоквартирних будинків.

Особливості обліку отриманих коштів. Облік доходів від здачі в оренду приміщень, відшкодування витрат на технічне обслуговування внутрішньобудинкових мереж. Джерела формування спеціальних фондів неприбуткових організацій. Порядок формування витрат неприбуткових організацій. Особливості контролю цільового фінансування неприбуткових організацій.

Тема 12. Облік та контроль цільового фінансування, що надається Світовим банком та міжнародними цільовими фондами.

Особливості співпраці Міністерства економіки України та Світового банку. Операції в Україні, що фінансуються Світовим банком та цільовим фондом URTF. Порядок обліку цільових надходжень від міжнародних фондів.

2.3. Тематичний план.

№ пор	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Лаб./прак. заняття	СРС	Усього	Лекції	Лаб./прак. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль №1 «Особливості обліку та контролю цільового фінансування та цільових надходжень»									
1.1	Цільове фінансування як економічна категорія	7 семестр				семестр			
		8	2	-	6				
1.2	Сутність та класифікація державних цільових програм	9	2	2	5				
1.3	Міжнародна практика обліку та контролю цільового фінансування	9	2	2	5				
1.4	Організаційні аспекти обліку цільового фінансування	9	2	2	5				
1.5	Облік та контроль компенсації витрат на оплату праці в умовах воєнного стану, окремих видів економічної діяльності	11	2 2	2	5				
1.6	Особливості обліку та контролю грантової допомоги	12	2 2	2	6				
1.7	Облік та контроль цільового фінансування капітальних інвестицій та коштів, вивільнених від оподаткування податком на прибуток	12	2 2	2	6				
1.8	Особливості обліку гуманітарної допомоги	9	2	2	5				
1.9	Оподаткування та контроль гуманітарної допомоги	9	2	-	7				
1.10	Особливості організації діяльності та обліку неприбуткових організацій	11	2 2	2	5				
1.11	Особливості обліку окремих операцій об'єднання співвласників багатоквартирних будинків.	8	2	-	6				
1.12	Особливості обліку окремих операцій об'єднання співвласників багатоквартирних будинків	9	2	1	6				
1.13	Модульна контрольна робота №1	4	2	-	2				
Усього за модулем №1		120	34	17	69				
Усього за навчальною дисципліною		120	34	17	69				

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання: навчальна дискусія, презентація, тестування, метод проблемного викладу, аналіз ситуації, ділова гра, інтерактивні методи навчання, технологія дистанційного навчання.

Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекцій, демонстрацій, самостійному вирішенні задач, роботі з навчальною літературою, аналізі та вирішенні задач з даної дисципліни.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Височан О.О. Облік доходів майбутніх періодів у небюджетних неприбуткових організаціях. *Економіка та суспільство*, 2022. № 45. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1952>

3.2.2. Завитій О. Організаційні основи контролю за використанням коштів цільового фінансування. Перспективи розвитку освіти, науки і бізнесу в глобальному середовищі. 2020. С. 108-109. URL: <http://dSPACE.wunu.edu.ua/bitstream/316497/39745/1/>

3.2.3. Облік, аудит і оподаткування: бакалаврський курс. Частина 1: Навчальний посібник для студентів спеціальностей 071 «Облік і оподаткування» / Колектив авторів. За ред. проф. Мардус Н. Ю. Харків : НТУ «ХП», 2022. 523 с.

3.2.4. Пономаренко О.Г., Канцедал Н.А., Цільове фінансування агробізнесу: аспекти бухгалтерського обліку. *Ефективна економіка*, 2020. № 5. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/5_2020/110.pdf

3.2.5. Тростянська К.М., Крижановська О.А. Проблемні питання бухгалтерського обліку неприбуткових організацій. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2021. № 2. С. 184–189.

3.2.6. Чорна Н. П. Обліково-аналітичне забезпечення економічної безпеки підприємств в умовах розвитку цифрової економіки. Розвиток цифровізації обліку, оподаткування, аналізу і контролю в управлінні підприємствами: монографія / Р.Ф. Бруханський, П.Р. Пуцентейло [та ін.]. Тернопіль: ВПЦ «Університетська думка», 2021. С. 113 - 120.

Допоміжна література

3.2.7. Височан О.С., Бошук І.В. Особливості обліку у громадських об'єднаннях. *Науковий вісник Херсонського державного університету*, 2021. № 41. URL: <https://www.ej.journal.kspu.edu/index.php/ej/article/view/710/695>

	Робоча програма навчальної дисципліни «Облік та контроль цільового фінансування»	документа	РП 11.01.09–01–2024
		Стор. 11 із 13	

3.2.8. Войтко. В.В., Кудіна О.М., Серікова Т.М. Проблеми обліково-аналітичного забезпечення як альтернативних джерел фінансування підприємств. *Вісник ХТУ «ХІІІ»*, 2019. № 23. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/bitstreams/49f6939f-bd0b-4837-9d3f-875ea2cdac30/download>

3.2.9. Височан, О. бухгалтерський облік у небюджетних некомерційних організаціях: облік дебіторської заборгованості. *Економіка та суспільство*, 2021 № 32. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-32-73>

3.2.10. Пономаренко О.Г., Канцедал Н.А. Цільове фінансування агробізнесу: аспекти бухгалтерського обліку. 2020. № 5. URL: [https://www.researchgate.net/profile/Nataliya-Kantsedal/publication/341731353_TARGET_FINANCING_OF_AGROBUSINESS_ASPECTS_OF_ACCOUNTING/links/5f030444a6fdcc4ca44ea1f9/TARGE](https://www.researchgate.net/profile/Nataliya-Kantsedal/publication/341731353_TARGET_FINANCING_OF_AGROBUSINESS_ASPECTS_OF_ACCOUNTING/links/5f030444a6fdcc4ca44ea1f9/TARGET)

3.2.11. Садовська І. Б. Бухгалтерський облік: конспект лекцій. Луцьк : Вежа-Друк, 2023. 258 с. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/23018>

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет

3.3.1. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.

3.3.2. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.

3.3.3. Офіційний сайт Кабінету міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.

3.3.4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://minfin.gov.ua>.

3.3.5. Офіційний сайт міжнародної федерації бухгалтерів (IFAC). URL: <http://www.ru.ifac.org>.

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ ЗДОБУВАЧЕМ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної здобувачем вищої освіти навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Мак кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
7 семестр		
Модуль №1 «Особливості обліку та контролю цільового фінансування та цільових надходжень»		
Вирішення тестових завдань на практичних заняттях (4*15)	60 (сумарна)	-
Виконання завдання на знання теоретичного матеріалу (2*10)	20	-
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 здобувач має набрати не менше</i>	48	-
Виконання модульної контрольної роботи № 1	20	-
Усього за модулем №1	100	-
Усього за дисципліною	100	

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються здобувачу вищої освіти, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих здобувачем вищої освіти за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка, перераховується в оцінку за національною шкалою та шкалою ECTS.

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки здобувача вищої освіти, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./E** тощо.

4.6. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.